

514 Veronæ, Vicentiæ, Et Patavij ditiones. Veronæ Ditio.

Regio.
Situs.

Soli qualitas.

Imperium Ma-
jorum.

Vrbs Verona.

Hac Tabula Ditiones trium Urbium primariarum *Markæ Tarvisinæ* delineantur, *Veronæ, Vicen-
tia, & Patavij.* Occurrit primo loco *Veronæ ditio* sive Territorium. Eius longitudo, quæ a Bruche-
lio Opido linitur Rivam usque, in ultimo Benaci recessu positam, Lxv est Milliarium: latitudo ab
Turre Confinium Riuoltellam usque xl. Ager ex parte lapidosus, ac propterea incultus, ex parte
optimus est: Tritico, Oleo, Vino, Pecoribus, Vellerum item pretiosorum ceterarumque frugum copia abun-
dans: nobilissimas item habens Lapidicinas. Lectissimos etiam medicinalium herbarum thesauros, præcipue
in monte Baldo, quibus legendis undique eo confluit Æsculapii proles. Urbem Veronam condidisse fe-
runtur *Tusci*, apud alios *Galli Cenomani*: quibus eiectis, in fide diu fuit & potestate *Romanorum*: quorum
auspiciis *Coloniæ* eo duxit Cn. Pompeius Strabo, Magni Pater. Ab *Attila*, Hunnorum Rege, post vastata,
variis inde subdita fuit Tyrannis, quorum agmen duxerunt facile *Gothorum Reges*: Hos expulerunt *Lang-
bardi*; Langbardos Carolo Magno Duce *Franco*: post quos *Berengarijs* ab Orthone I. Imp. Italia eiectis sui
juris facta quietem aliquandiu habuit sub auctoritate fideque *Romani Imperij*. Per vim adeptus *Attilinus*
Romaninus Præfecturam in Dominatum convertit, exacto *Azone Atestino*, quem S. P. Q. Veronensis Præ-
torem designarât. Eo defuncto circa annum ccccclix communibus Civium suffragiis *Scaligeri* magistra-
tum gesserunt cum titulo Vicariorum & Principum annos propemodum cxxviii: quibus exturbatis partim,
partim veneno necatis, suæ ditionis fecerunt *Galeatijs*, inde *Carrarienses*. Hos exterminarunt *Veneti* in quo-
rum etiamnum potestate constanter & tranquille perseverat. Vrbs *Verona* Latinis & *Ἰονεῶνα* Ptol. nomen ho-
die retinet. Germani *Dietrichs Bern.* Aërem habet tenuem. Non ab similibus Helvetiorum *Basileæ* natura, situ,
pulchritudine ædificiorum est nobilis: æquo solo recumbens, ad Meridiem, Ortum, Occasumque conversa
brumalem: tellure ad Septentrionem leniter adsurgente, jugisque Theatralem pene formam exprimentibus.
Athesi amne non tam dividitur, quam munitur & circumquaque cingitur. Mille Antiquitatum
vestigia veterem testantur Urbis magnificentiam & divitias. Vias habet rectas & amplas, coctili stratas lapi-
de. Tempa circiter xxxv, quorum præcipua pervetusta *Ædes Cathedralis, & D. Anastasy; Monasteria*
x. In summo clivo duæ sunt Arces nobilissimæ, *D. Petri, & S. Felicis.* Item *Castellum Vetus*, & quæ vulgo
Citadella. Amphitheatrum ibi visitur omnium maximum, & quo nullum fere integrius, media Vibe ad-
surgens. Civitas hæc Episcopatus gaudet dignitate. Incolæ magnifici, splendidi, jucundo adspectu, inge-
nii summi, maximeque ad litteras idonei. Illud hoc loco non omittendum, quod cum Veneti hanc urbem
munirent, in ipsis fossis antra excavata e topheo inventa sint; cumque in monte foderetur, Echini Sa-
zei illic spectati sint, itemque conchæ, ostrea, avium rostra, Stellæque pisces, omnia in lapidem versa.

Vicentiæ